

Kvinnorganisationernas
Samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor

150923

Till

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Synpunkter från KSAN på Ds 2015:38 Statligt stöd till civila samhället – en översyn av fyra bidragsförordningar samt stödet till Exit

KSAN Kvinnoorganisationernas samarbetsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor är de svenska kvinnoorganisationernas samarbetsråd när det gäller alkohol-, narkotika- och läkemedelsfrågor. KSAN har 35 medlemsorganisationer och samlar ca 270 000 kvinnor. Bland organisationerna finns såväl de politiska partiernas kvinnoorganisationer samt organisationer för invandrarkvinnor, kvinnojourer, kvinnor och funktionshinder, organisationer för unga flickor, barnmorskor, skolsköterskor, kvinnor i kyrkan, osv. KSAN arbetar främst förebyggande utifrån ett kvinnoperspektiv. KSAN har ett brett nationellt och internationellt nätverk genom medlemskap i bl a ICAA, WFAD, EWL, EU:s Civil Society Forum on Drugs, Vienna NGO Committee on Drugs och NordAN.

KSAN lämnar härmed följande övergripande synpunkter på utredningen:

KSAN anser att det är positivt att det görs en översyn av bidragsförordningar och statligt stöd enligt Ds 2015:38. De förändringar som utredningen föreslår finner dock KSAN inte som behjälpliga till de problem som redovisats.

KSAN befarar att förslagen riskerar - detta gäller såväl förutsättningarna som formen för statsbidragen - att staten ger stöd, i strid mot artiklarna 1, 2 f), 3, och 5 i kvinnokonventionen CEDAW, till fortsatt ojämställdhet och utanförskap. Människors förutsättningar att engagera sig i det civila samhället - och därmed också deras möjligheter att själva kunna påverka sin tillvaro - är ojämlika och bidrar till ökande klyftor.

Av föreliggande utredning framgår att det finns flera osäkerhets- och ojämlikhetsfaktorer som kan uppfattas som rättsosäkra. Civilsamhällets organisationer behandlas inte likställt. Den redovisade hanteringen av bidragsgivningen tyder även på myndigheters misstro och bristande respekt för civilsamhällets aktörer, vilket inte är i andan av den politik som ligger till grund för frågan.

KSAN menar i linje med politiken för civilsamhället att det statliga stödet till det civila samhällets organisationer bör ge utrymme både för organisationsbidrag och för verksamhetsinriktade bidrag. Organisationsbidrag bidrar till den grund av långsiktigt inriktad kärnverksamhet som varje självständig organisation vilar på och är på så sätt en förutsättning för att andra typer av bidrag ska fungera väl i organisationen. Organisationsbidragen utgår ifrån att det är själva organiseringens demokratiska funktion, men även i andra positiva effekter såsom deltagande i det civila samhällets organisationer ökar tilliten, statliga organisationsbidrag ska i första hand främja verksamheter som är rikstäckande eller som har ett riksintresse, bidraget motiveras av organisationens uppgift som röstbärare och intresseorganisation. (Källa: Sid 142 En politik för det civila samhället).

För att motverka att statligt stöd skulle bidra till fortsatt ojämställdhet förutsätter KSAN att staten håller sin del om spelreglerna som överenskommit med civilsamhället som beskrivs i överenskommelsens princip om dialog; ”tidig access, ömsesidighet, ett öppet och inkluderande arbetssätt”. Detta för att undvika att viljan bland det civila samhällets organisationer, oavsett om det är nationella minoriteter eller andra, att agera organiserande, opinionsbildande eller samhällskritiskt långsiktigt minskar.

KSANanser att behövs ett helhetsgrepp om generella frågor om det civila samhällets utmaningar och dess villkor med bredare och transparanta ingångar till statsbidrag som inte är uppsplittrande och detaljstyrda med krånglig administration. Stödet ska förbättra villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin, göra människor delaktiga, genom att stärka det civila samhällets förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden samt genom att fördjupa och sprida kunskapen om det civila samhället.

Enligt styrelsens uppdrag

Leena Haraké

kanslichef